

РЕШЕНИЕ

№ 999

гр. София , 13.09.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 8-МИ ГРАЖДАНСКИ в публично заседание на осми юни, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Иванка Ангелова
Членове:	Красимир Машев Златина Рубиева

при участието на секретаря Мария Ив. Крайнова
като разгледа докладваното от Златина Рубиева Въззивно гражданско дело № 20211000500713 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 – чл. 273 от ГПК.

С решение /без номер/ от 18.01.2021г., постановено по гр. д. № 8285/2018 г. по описа на СГС, I ГО, 16 състав е отхвърлен предявеният от Т. Г. К. против „Застрахователно акционерно дружество Армеец“ АД иск с правно основание чл. 226, ал.1 КЗ /отм./ за сумата от 30 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди за траматични увреждания в резултат на ПТП на 04.11.2015г. в с. Ново Лески, обл. Благоевград, причинено от Б. И. К., чиято гражданска отговорност като автомобилист за вреди, причинени при управление на лек автомобил „Опел Вектра“, с рег. № *****, към посочената дата, е застрахована при ответника, ведно със законната лихва върху присъденото обезщетение от датата на деликта – 04.11.2015г. до окончателното изплащане на сумата. С решението СГС, I ГО, 16 състав е осъдил Т. Г. К. да заплати на „Застрахователно акционерно дружество Армеец“ АД сумата от 30 лв. – разноски за депозит на свидетел и сумата от 100 лв. – разноски за възнаграждение на юрисконсулт.

Постановеното от СГС, I ГО, 16 състав решение е обжалвано от ищеца, чрез процесуалния му представител. В жалбата се релевират оплаквания за неправилност на решението, поради противоречие с материалния закон. Поддържа се, че инцидентът е настъпил изцяло по вина на водача на лек

автомобил „Опел Вектра“, който е управлявал автомобила с несъобразена за пътната обстановка скорост. Посочва се, че водачът на автомобила е имал техническа възможност да предотврати настъпването на произшествието. Твърди се, че в мотивите на постановеното решение не са обсъдени и взети предвид събраните по делото доказателства поотделно и в съвкупност, а вместо това първоинстанционният съд е отхвърлил предявените иски бланкетно и немотивирано, като се е позовал единствено на обстоятелството, че към момента на настъпването на процесното произшествие каруцата, управлявана от пострадалия, се е движила без светлинна сигнализация. В жалбата се изразява несъгласие с извода на първостепенния съд, че превозното средство с животинска тяга /каруца/, управлявана от пострадалия, се е движило на забранено за целта място. Релевира се възражение, че липсва законова разпоредба, която да забранява движението на подобни средства по пътя, където е настъпил инцидента. Поддържа се твърдение, че ищецът се е движил, спазвайки всички изисквания на разпоредбите на чл. 143 и чл. 144 от Правилника за прилагане на ЗДВП – в най-дясната част на пътното платно, контролирайки и направлявайки животното, без да създава пречки и опасности за пътното платно. Прави се искане въззивният съд да отмени решението на СГС, I ГО, 16 състав и да постанови друго, с което да уважи исковата претенция на ищеца в пълния предявен размер, ведно със законната лихва от 04.11.2015г. до окончателното изплащане на сумите. Предявява се претенция за присъждане на разноските за двете съдебни инстанции, включително и адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал. 2 от ЗАдв.

В срока за отговор по чл. 263, ал.1 ГПК, въззиваемата страна /ответник/- ЗАД „Армеец“, чрез пълномощника си, оспорва изцяло подадената въззивна жалба и моли същата да бъде оставена без уважение като неоснователна и необоснована, а атакуваното решение да бъде потвърдено. Предявява претенция за сторените в производството разноски.

В о.с.з. пред настоящата инстанция, въззивникът, чрез своя процесуален представител, поддържа въззивната жалба, като счита, че исковата претенция следва да бъде изцяло уважена. Претендира присъждане на разноски. Ответникът, представляван от пълномощника си, оспорва подадената от насрещната страна въззивна жалба, като моли съда да я остави без уважение и да потвърди първоинстанционното решение. Всяка от страните поддържа искането си за присъждане на направените по делото разноски.

Софийски апелативен съд, в настоящия си състав, като прецени събраните по делото доказателства в тяхната съвкупност, както и във връзка със становищата на страните и техните възражения, на основание чл. 235, ал.2 от ГПК, намира следното:

Въззивната жалба е допустима – подадена е в законоустановения срок, предвиден в чл. 259, ал. 1 ГПК, от страна в процеса, имаща право и интерес от обжалване и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт.

Въззивният съд приема, че предявеният иск е с правно основание чл. 226 КЗ (отм.), вр. с чл. 45 ЗЗД и има за предмет - присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, търпени от ищеца, вследствие на ПТП настъпило на 04.11.2015г., ведно със законната лихва върху главницата до окончателното ѝ изплащане. При предявен иск с посоченото правно основание, ищецът следва да установи, че е извършено противоправно деяние от водач на застрахован с договор за застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника автомобил, че това деяние му е причинило вреди и те са в причинна връзка с противоправното деяние. С обжалваното решение, СГС, I ГО, 16 състав е отхвърлил предявения иск, като е приел, че по делото не е било доказано при условията на пълно и главно доказване, че произшествието се дължи на действия на водача на лек автомобил „Опел Вектра“, поради което не е възникнало задължение за ответника по чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.) за обезвреда на сочените от ищеца вреди.

Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Обжалваното решение е валидно и допустимо в обжалваната му част.

Във връзка с релевираните във въззивната жалба на ищцовата страна основания за неправилност на обжалваното решение въззивният състав приема следното:

В първата инстанция са събрани показанията на свидетеля К., който е управлявал лек автомобил „Опел Вектра“, участвал в процесното ПТП. Свидетелят е установил, че се връщал от работа по улица в с. Ново Лески, било тъмно, улицата не била осветена, намирала се в населено място. Свидетелят управлявал лекия автомобил със скорост около 40-50 км/ч. и шофирал на къси светлини, фаровете на автомобила му били изправни. Каруцата, която управлявал ищецът, се намирала на пътното платно в лентата за движение на лекия автомобил, тя нямала светлоотразители. Свидетелят я видял в последния момент, на около 3 метра пред себе си, направил опит да спре, но настъпил удар. Вследствие на удара калникът и огледалото на автомобила били повредени.

От заключението на приетата в първата инстанция автотехническа експертиза /АТЕ/ се установи, че на 04.11.2015г., около 17:40 часа, по републикански второкласен път II-69, в началото на с. Нови Лески, в посока към с. Копривлен и гр. Хаджидимово, в дясна пътна лента се движил лек автомобил „Опел Вектра“, с рег. № *****, управляван от водача К., с неустановена скорост, най-вероятно под 50 км/ч. Условията за движение били прав участък от пътя, с малък надлъжен наклон 3 % и суха асфалтова настилка, по време към края на сумрака, 8 минути преди настъпването на пълна тъмнина. Видимостта била силно намалена по това време на

денонощието, поради което каруцата била видима, когато е била осветена от фаровете на автомобила. Вещото лице е приело, че автомобилът се е движил на къси светлини, като в същото време пред него, в същата посока на движение, в близост до десния край на платното за движение, се е движила каруца, теглена от един кон и управлявана от ищеца по делото. Каруцата била без светлоотразители и не е имала светлинна сигнализация с фенер. Експертът е установил, че късите светлини на фаровете на лек автомобил „Опел Вектра“, при правилно регулиране, осветяват пред дясната част на автомобила и странично в дясно от него напред на разстояние не по-малко от 60 метра, с достатъчна сила над 2 лукса, при която се виждат обекти, намиращи се на платното за движение. Вещото лице е посочило, че по неустановени причини водачът на автомобила не е видял каруцата, а я е възприел твърде късно като опасност и не е успял да предотврати удара нито чрез спиране, нито чрез заобикаляне. Автомобилът е застигнал каруцата и я е ударил с предната си дясна част в задната лява част в областта на задното ляво колело. От удара каруцата е била отблъсната напред, при което водачът ѝ е паднал и е получил телесни увреждания. Самата каруца е била също увредена в задната лява част. Автомобилът е бил увреден в предната дясна част. Според експертът причина за създаването на опасната ситуация и настъпване на произшествието е поведението на водача на каруцата, който се е движил в условията на тъмнина без светлинна сигнализация и без светлоотразители, което е направило каруцата трудно разпознаваема. Така тя е могла да бъде възприета като опасност едва, когато фаровете на застигащ я автомобил я осветят с достатъчна сила на светлината си. Ако е била изправна, каруцата е щяла да бъде видима и разпознаваема за водачите от над 100 – 150 метра, което би им предоставило достатъчно време, за да я възприемат като опасен обект на пътя и да вземат своевременни мерки за предотвратяване на удара. Според вещото лице водачът е можел да възприеме каруцата от разстояние минимум 60 метра, като при скорост на движение до 50 км/ч, максимално допустима за пътния участък, опасната му зона за спиране е била 42 метра, като при постоянно наблюдение на пътя водачът на автомобила е имал техническа възможност да спре аварийно и да предотврати настъпването на удара, поради което неговите действия /бездействия/ също са в причинна връзка с настъпването на произшествието.

Съдът кредитира заключението на експертизата в описаната по-горе част, тъй като е изготвена от експерт, притежаващ необходимите за целта познания, който е отговорил изчерпателно на поставените въпроси. Заключението е прието от съда и не е оспорено от страните по делото.

Настоящият състав намира за основателни възраженията на жалбоподателя, че първоинстанционният съд неправилно е достигнал до извода, че по делото е останала недоказана вината на водача на лекия автомобил за настъпването на произшествието. От свидетелските показания на водача и от заключението на автотехническата експертиза, преценени

поотделно и в съвкупност се установи, че водачът на МПС е възприел каруцата твърде късно. Установи се, че водачът на пътното превозно средства с животинска тяга е управлявал каруцата, като се е намирал в най-дясната част на пътното платно, като това негово поведение е изцяло съобразено с разпоредбата на чл. 144, ал.1, т.1 ППЗДвП. Неоснователно е възражението на ответната страна, че е налице забрана за движението на каруци по пътя, където е настъпил инцидента. ПТП е настъпило в населено място, а не на магистрала, в който случай действително е налице забрана /чл. 55, ал.1 ЗДвП/ за движение на превозни средства с животинска тяга. От заключението на САТЕ се установи, че водачът е имал техническата възможност да предотврати инцидента, тъй като при движение на автомобила със скорост до допустимата за пътния участък е можел да възприеме каруцата от достатъчно разстояние, което да му позволи да спре аварийно или да извърши своевременно маневра за избягване на удара.

При така установените данни, въззивният съд приема, че водачът на лек автомобил „Опел Вектра“ е нарушил разпоредбата на чл. 20, ал. 2 от ЗДвП, предвиждаща, че „Водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране скоростта на движението да се съобразяват...с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението“, като с поведението си е предизвикал настъпването на процесното ПТП. С оглед на това, съдът приема, че е налице противоправно поведение на водача Б. К..

От друга страна, съдът намира за основателно релевираното от ответника възражение за съпричиняване на противоправния резултат от страна на ищеца, който е управлявал каруцата си в нарушение на чл. 71, ал. 1 от ЗДвП и чл. 144, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за движение по пътищата, като превозното средство не е било оборудвано със светлоотразители или каквато и да е друга сигнализация. По този начин ищецът е създал изключителна опасност за останалите участници в движението, тъй като каруцата е била трудно разпознаваема през тъмната част на денонощието, дори и незабележима от известно разстояние.

При преценка на поведението и на двамата участници в ПТП въззивният състав приема, че тяхното поведение е еднакво укоримо, затова определя размерът на съпричиняване за настъпването на инцидента от страна на ищеца на 50%.

По следващия спорен между страните въпрос относно определянето на справедливо обезщетение за претърпените от ищеца вреди, въззивният състав приема следното:

По делото е представено медицинско удостоверение № 5994 от 05.11.2015г., от което се установява, че ищецът е получил травматична увреда

на 04.11.2015г., изразяваща се във фрактура на фибуларния малеол на дясна глезенна става. Посочената в медицинското удостоверение диагноза не е оспорена от ответната страна.

От приетата и неоспорена пред първата инстанция съдебно-медицинска експертиза /СМЕ/ се установи, че вследствие на претърпяното произшествие Т. Г. К. е получил счупване на малкопищялен глезенен израстък на дясна подбедрица, което е довело до трайно затруднение на движенията на десен долен крайник за срок по-дълъг от 30 дни. Вещото лице е посочило, че при подобни травми се налага имобилизация на крайника за 4 до 6 седмици, като при благоприятно протичане на оздравителния процес възстановяването настъпва след 2 – 3 месеца след инцидента. При спазване на предписания режим и адекватно раздвижване не се очаква да настъпят усложнения, като след подобни травми настъпва пълно функционално възстановяване. Липсват данни относно лечението и възстановяването на пострадалия, поради което експертът е на мнение, че те са протекли без усложнения и в рамките на средностатистическия възстановителен период. Вещото лице е изложило, че теоретично при такива счупвания е налице сравнително често и дълго персистиращи оплаквания от слабост и по-бързо настъпваща умора при продължително натоварване на крайника, както и появяващи се слаби умерени болки при рязка промяна на времето.

Съдът кредитира заключението на експерта, тъй като е отговорил обективно и изчерпателно на поставените задачи, като изводите му не противоречат на останалия доказателствен материал по делото.

От събраните пред първата инстанция показания на свидетелката Д. П. (дъщеря на ищеца) съдът приема за установено, че за инцидента свидетелката научила от майка си на 05.11.2015г. Свидетелката посетила баща си два дена след това. Пострадалият лежал, вече бил гипсиран. Ищецът изпитвал трудности, тъй като глезенът му бил обездвижен и имал нужда от помощ при самообслужването си. Свидетелката се разбрала с брат си да се редуват в грижи за баща им, тъй като майка им вече била на възраст и не можела да се справи сама. Всяка събота и неделя свидетелката ходила да помага, което продължило около месец и половина. Пострадалият бил гипсиран около 45 дни и след това имал нужда от рехабилитация. Под гипса се били оформили язви и били насрочени процедури в продължение на месец и половина.

Съдът цени показанията на свидетелката, като отчита разпоредбата на чл. 172 от ГПК, предвид близката родствена връзка, която има с ищеца, но счита, че не са налице основания същите да не бъдат взети в предвид. Свидетелката възпроизвежда своите непосредствени впечатления от случилото се, както и от здравословното състояние на своя баща по време на лечебния и възстановителния период, показанията ѝ не са в противоречие с останалия доказателствен материал.

Размерът на обезщетението, което следва да бъде заплатено на ищеца от ответното дружество - застраховател, както повелява нормата на чл. 52 от ЗЗД, следва да бъде определен по справедливост. Съгласно Постановление №4/1968г. на ВС, понятието „справедливост“ не е абстрактно. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които следва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Апелативният съд, в настоящия си състав, съобрази вида и характера на получената от ищеца увреда, която се изразява в счупване на малкопищялен глезенен израстък на дясна подбедрица, което е довело до трайно затруднение на движенията на десен долен крайник за срок по-дълъг от 30 дни. Взе предвид и продължителността на лечебно – възстановителния период – 2 – 3 месеца. Отчете и проведеното лечение, което включва имобилизация на глезена на увредения крайник за период от 4 – 6 седмици, изпитваните болки и страдания, които при такива травми обикновено се обострят при рязка промяна на времето. Отчете и дискомфорта, който ищецът е претърпял вследствие на затрудненията в придвижването и необходимостта от чужда помощ. На следващо място, съдът съобрази и стадия на общественоекономическо развитие на страната към релевантния момент, включително в аспекта на нормативно определените лимити по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и съобразявайки се с принципа на справедливост приема, че справедливият размер на обезщетението, с оглед конкретно установените по делото факти, възлиза на сумата от 15 000 лв.

За да отхвърли иска до пълния предявен размер, съдът взе предвид, че се касае за травма с неразместено счупване, вследствие на която не са налице данни да са настъпили усложнения, като при правилно лечение се очаква функционалността на крайника да бъде възстановена изцяло. На следващо място, съдът съобрази, че лечебния период не е бил свързан с осъществена оперативна интервенция, което обстоятелство би довело до по-големи неудобства, болки и страдания. По делото липсват данни, от които може да бъде проследен възстановителния процес при пострадалия, като медицинският експерт е посочил в заключението си, че дори и на по-късен етап да бъдат констатирани оплаквания от ищеца, те не могат да бъдат свързани с процесното увреждане. По делото не се установиха трайни негативни последици за здравето на ищеца, нито промени в неговото психоемоционално състояние.

Установеното от свидетелските показания, че пострадалият е счупил крака си за втори път по време на възстановителния процес, тъй като трудно се придвижвал в резултат на процесната увреда, не би могло да се приеме като следствие на първоначалната увреда, тъй като няма доказана нито пряка, нито косвена причинна връзка, а става въпрос за предположение, изразено от лице, което няма медицинска компетентност, за да прави подобни изводи. Безспорно второто счупване със сигурност е довело до допълнителни болки и страдания, но за тях не следва да отговаря застрахователя по настоящото

дело.

Определеният размер на обезщетението за неимуществени вреди следва да бъде намален съобразно приетия размер на сърпичиняване от страна на пострадалия за настъпването на вредоносния резултат, при което на ищеца следва да бъде присъдена сумата от 7 500 лв., ведно със законната лихва, считано от датата на произшествието – 04.11.2015г. до окончателното изплащане.

При тези изводи въззивната инстанция следва да постанови решение, с което да отмени решението на Софийски градски съд в частта, в която исковата претенция е отхвърлена до размера на сумата от 7500лв., ведно със законната лихва, считано от 04.11.2015г., както и в частта, в която ищецът е осъден да заплати на ответника, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, сумата над 97.50 лв. – разноски за депозит за свидетел и юрисконсултско възнаграждение. С въззивното решение ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 7 500 лв., ведно със законната лихва, считано от 04.11.2015г. до окончателното плащане.

По отношение на претенцията за разноски: Ответникът следва да бъде осъден да заплати на адв. Н. Н. адвокатско възнаграждение пред СГС в размер на сумата от 357.50лв. за оказана безплатна помощ и съдействие на ищеца. По сметка на СГС ответникът следва да бъде осъден да заплати държавна такса в размер на 300лв., на основание чл. 78, ал.6 ГПК.

Пред въззивната инстанция, с оглед частичната основателност на жалбата на ищеца, ответникът следва да бъде осъден да заплати, на основание чл. 38, ал.2, вр. с ал.1, т.2 ЗАДв., на адвокат Н. Н. адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ и съдействие в размер на 357.50 лв. Ответникът следва да бъде осъден, на основание чл. 78, ал.6 ГПК, да заплати по сметка на САС държавна такса в размер на 150лв. С оглед отхвърлената част на въззивната жалба, ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответното застрахователно дружество, на основание чл. 78, ал. 3, вр. 8 от ГПК, сумата от 75лв. – юрисконсултско възнаграждение /при приета от съда база в размер на 100лв./.

Мотивиран от горното, Софийски апелативен съд, ГО, 8 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение /без номер/ от 18.01.2021г., постановено по гр. д. № 8285/2018 г. от СГС, I ГО, 16 състав **в частта**, в която предявеният от Т. Г. К. против „Застрахователно акционерно дружество Армеец“ АД, иск по чл.226, ал.1 КЗ /отм./ е отхвърлен до размера на сумата от 7500 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва от 04.11.2015г. до окончателното плащане, **както и в частта**, в която Т. Г.

К. е осъден да заплати на „Застрахователно акционерно дружество Армеец“ АД, на основание чл. 78, ал. 3, вр. ал. 8 от ГПК, сумата над 97.50 лв. – разноси по делото, като вместо това постановява:

ОСЪЖДА ЗАД „Армеец“ АД, ЕИК: 121076907, със седалище и адрес на управление: гр. София, район „Средец“, ул. „Стефан Караджа“ № 2 да заплати на Т. Г. К., ЕГН: *****, с. ***, обл. ***, представляван от адв. Н., съдебен адрес: гр. София, ул. „Иван Денкоглу“ № 7, ет. 4, ап. 9, на основание чл. 226, ал. 1 КЗ /отм./, сумата от 7 500 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени вследствие на ПТП от 04.11.2015г., ведно със законната лихва, считано от 04.11.2015г. до окончателното изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА решение /без номер/ от 18.01.2021г., постановено по гр. д. № 8285/2018 г. от СГС, I ГО, 16 състав в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА ЗАД „Армеец“ АД да заплати на адв. Н. Н., на основание чл. чл. 38, ал. 2, вр. с ал.1, т.2 от ЗАДв, сумата от 357.50 лв. – адвокатско възнаграждение за осъществена безплатна правна помощ и съдействие на ищеца пред СГС и сумата от 357.50 лв. – за пред САС.

ОСЪЖДА ЗАД „Армеец“ АД да заплати, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК, сумата от 300 лв. по бюджетна сметка на СГС и сумата от 150 лв. по бюджетна сметка на САС, представляващи държавни такси, съобразно уважената част от иска.

ОСЪЖДА Т. Г. К. да заплати на ЗАД „Армеец“ АД, на основание чл. 78, ал. 3, вр. ал. 8 от ГПК, сумата от 75 лв. – юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция.

Решението може да са обжалва от страните пред ВКС на Р. България, в едномесечен срок от връчването му, при наличието на предпоставките по чл. 280, ал. 1 и ал. 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____